

Gavia

Nro 1

Huhtikuu 2009

Julkaisija: BirdLife Suomi, Gavia-työryhmä

Toimitus: Pekka Lehtonen

Taitto: Jukka Virtanen

Sisältö

Toimituksesta.....	2
Gavia-työryhmän toiminnasta.....	2
Muista lähettää havaintoja vuonna 2009.....	2
Ruotsin kuikkalintujärjestö Lomföreningen.....	3
Esitelmä kuikista.....	3
Värirenkastetut kaakkurit.....	3
Kokemuksia kuikkaseurannasta.....	5
Hallituksen jäsenten esittely.....	10

Kuva: Jukka Virtanen

Toimituksesta

Tämä on Gavia-nettilehden ensimmäinen numero. Lehden tarkoitus on välittää uutisia, ajankohtaisia asioita sekä myös popularistisia artikkeleita kuikkalintumaailmasta eli asioita, joita nettisivuiltamme birdlife.fi/gavia ei välttämättä löydä. Esimerkiksi ensi numeroon on tulossa artikkeli kuikkalintulajien esiintymisestä rahoissa ja postimerkeissä.

Myös te, arvoisat lukijamme, olette tervetulleita lähettämään alaan liittyviä lyhyehköjä kirjoituksia. Toimitus valitsee ja hyväksyy lähetetyt kirjoitukset. Kirjoituksia voi lähettää hallituksen osoitteella [gavia\(...\)birdlife.fi](mailto:gavia(...)birdlife.fi).

Gavia-työryhmän toiminnasta

Gavia-työryhmä aloitti työnsä perustavan kokouksen jälkeen viime lokakuussa ja se hyväksyttiin saman tien Birdlifin työryhmäksi.

Gavia-työryhmän tavoitteena on kaakkurin ja kuikan suojelu ja lajien tunnettuuden lisääminen. Työryhmä organisoii kannan- ja pesinnänseurantoja, kerää alan tietoa ja jakaa sitä mm. nettisivuillaan, sekä pitää yhteyttä alan tutkijoihin ja haavaitsijoihin.

Nettisivuiltamme www.birdlife.fi/gavia löydät tietoa kaakkurista ja kuikasta sekä pesintöjen yhteenvetotietojen ilmoittamiskaavakkeen. Jokainen, joka lähettää täytettyjä havainnointikaavakkeita saa yhteenvetoraportin vuoden lopussa. Takaamme, että lähettämäsi tiedot käsitellään luottamuksellisesti eivätkä esim. paikkatiedot joudu yleiseen tietoon.

Jatkossa toivomme voivamme järjestää myös asiapitoisia tapaamisia ”jäsentemme” kesken. Myös kansainvälinen tapahtuma on alustavasti suunnitteilla yhteistyössä Ruotsin vastavaan järjestön (kts. alla) kanssa. Toissa syksynä kansainvälinen Kuikkalintu-kokous pidettiin Pohjois-Norjassa ja paikalla oli kolmattakymmentä kuikkalintututkijaa ja harrastajaa useasta eri maasta.

Muista lähettää havaintoja v. 2009

TÄRKEÄÄ: Jotta työryhmän toiminta lähtisi hyvin käyntiin, on tärkeää, että saamme kattavasti havaintoja pesimäkaudelta 2009. Ohjeet ja havaintojen ilmoittamiskaavakkeet löytyvät nettisivuiltamme. Kutsumme mukaan kaikkia luonnonystäviä; oman mökkialueen yksittäisetkin pesimähavainnot ovat arvokkaita. Havainnot kertovat siitä kuinka kaakkurilla ja kuikalla menee Suomessa ja havaintojen yhteenveto julkaistaan nettisivuillamme syksyllä.

Ruotsin kuikkalintujärjestö Lomföreningen

Ruotsin Kuikkalintujärjestö Lomföreningen on toiminut jo 15 vuoden ajan ja sen toiminta on vakiintunut. Järjestön www-sivuilla (<http://www.projekt-lom.com/>) on kattavasti tietoa järjestön toiminnasta sekä kaakkurista ja kuikasta.

Gavia-työryhmämme hallitus tapasi Mats Erikssonin helmikuussa 2009 Suomessa. Mats on ilmeisesti maailmassa eniten kaakkurista ja kuikasta julkaissut henkilö. Mats Erikssonin kollegoineen julkaisi viime vuoden lopulla erinomaisen kirjan kaakkurista ja kuikasta. Kirjaa voi ostaa esimerkiksi Ruotsin Naturbokhandeln:in nettimyynnistä www.naturbokhandeln.se.

Esitelmä kuikista

Liminganlahden ystävien järjestämässä luontokuvafestivaalissa Liminganlahdella on lauantaina 25.4.2009 luontokuvaajien esitelmiä koko iltapäivän ajan. Tunnetuin esiintyjä on Hannu Hautala. Gavia-työryhmän hallituksen jäsen Pekka Lehtonen pitää siellä esitelmän kuikkien ekologiasta ja käyttäytymisestä klo 16.45-17.15. Tarkemmat tiedot: www.liminganlahti.fi.

Värirenkastetut kaakkurit

Maastossa on värirenkastettuja kaakkureita. Jos näet sellaisen niin kirjaa ylös kummassa jalassa oli normaali rengas ja kummassa värirenkas, minkä värinen värirenkas oli ja oliko siinä kirjain, numero vain kummatkin yhdistelmänä. Lähetä tiedot: Kalevi Eklöf , e-mail: kalevi.eklof@virpi.net. Kiitos.

Warrant of apprehension!

There are red-throated divers around that are ringed with colour-rings. If you see one, write down in which leg the normal (steel) ring is and in which leg the colour-ring is, what is the colour of the colour-ring and is there a letter or a number or both on the colour-ring. Send the information on the rings and place and date of the observation by email to: kalevi.eklof@virpi.net. Thank you.

Tiedot rengastetuista linnuista ja havainnot värirengastetuista kaakkureista:

Rengastustoimisto, PL 17 (Teollisuuskatu 23), 00014

Helsingin yliopisto

Puh.(09)19144429 Fax (09) 19144441

Sähköposti: elmu_ren@cc.helsinki.fi

Kotisivu: www.fmn.helsinki.fi/elainmuseo/

Digikuvista suurentamalla pystytään usein lukemaan renkaan koodi vaikka ei uskoisikaan kuvan perusteella. Oikealla on pari esimerkkiä lokeista. Ei kun kuvaamaan lentäviä kaakkureita!

Kokemuksia kuikkaseurannasta

Jukka Virtanen

Kuikka on reittivesiemme siivekkäistä kenties kiitollisimpia seurattavia, linnut ovat näkyviä ja kuuluvia ja pesimäkausi on pitkä. Havaintojen tulkinta ei kuitenkaan ole kaikkein helpoimpia tehtäviä, etenkin suurilla vesillä, joissa on paljon myös pesimättömiä kuikkia. Kuikkien käyttäytyminen ei myöskään ole kovin johdonmukaista. Yritän tämän tarinan avulla kertoa kuinka kuikkien seuranta voi tehdä, tai paremminkin kuinka olen itse sitä tehnyt. Toivottavasti löydämme vielä uusiakin lähestymiskulmia tähän aiheeseen.

Kuikkaseurantani alkoi pesivän linnuston laskennoilla 1980-luvun puolivälissä ensin mökkijärvellämme (Saarijärven reitin Pyhäjärvi) sekä Päijänteellä ja vuosikymmenen lopulla muillakin vesillä. Näistä laskennoista seuloutui muutama alue tarkempaan seurantaan, jotka täydentyivät vielä Jääsjärvellä 1990-luvun lopulla. Seurantani on keskittynyt pesivän kannan laskentoihin toukokuussa, joita olen toistanut pääasiassa n. 10 vuoden välein, sekä vuosittaisiin poikuelaskentoihin heinäkuussa, jolloin olen laskenut myös aikuisten lintujen kokonais määrän. Haudontavaiheen tapahtumia olen seurannut melko vähän.

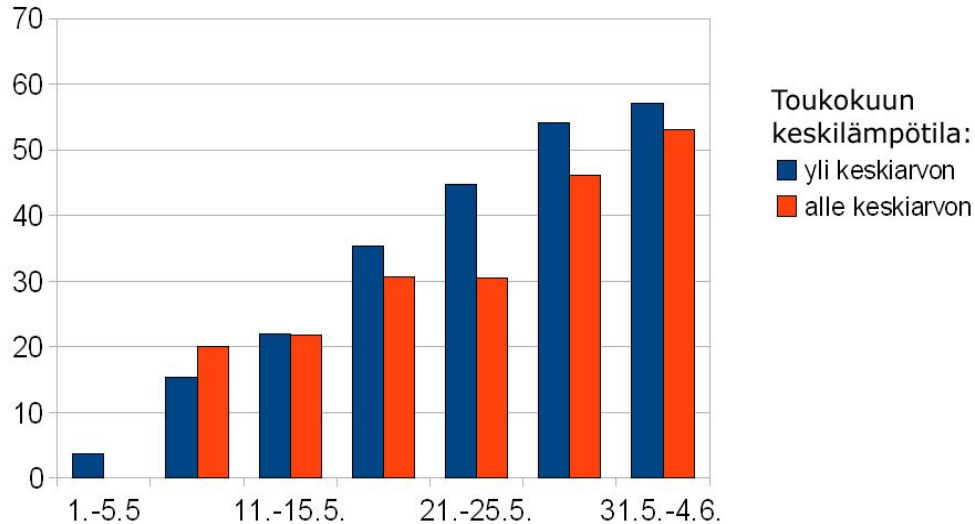
Pesivän kannan laskenta ja pesintöjen seuranta

Leo Lehtosen tutkimusalueella 1960-luvulla noin viidennes reviiirlinnuista oli pesimättömiä. Ilman pesintöjen seuranta on laskennoissa kuitenkin tyydyttävä vain reviirien määrän arviointiin. Niinpä valtakunnallisen vesilintuseurannan laskentaohjeiden perusteella kuikkareviiriksi tulkitaan yksin tai pareittain tavatut kuikat ja tätä tulkintaa olen itsekin noudattanut. On esitetty, että yksin tavattujen laskeminen johtaa yliarvioon, mutta toisaalta on esitetty että yksin tavattujen huomiotta jättäminen johtaa etenkin suurilla vesillä kannan aliarviointiin, etenkin haudonnan alettua toukokuun puolivälin jälkeen. Oman kokemukseni mukaan arvioisin, että näin tulkitsemalla voidaan toukokuun alkupuolen laskennoissa päätyä yliarvioon, mutta toukokuun loppupuolella, haudonnan alettua, jopa aliarvioon. Hautovista linnuista vain pieni osa näkyy kertaalleen ohikulkevalle laskijalle veneeseen, osa pakenee pesältä ennen kuin laskija ehtii sitä huomaamaan ja naaraan hautoessa koiras voi olla kaukanakin pesäpaikalta. Toukokuun alkupuolen laskennoissa näyttää usein siltä, että kaikki reviiirit eivät ole vielä vakiintuneet.

Seuraavan sivun kuvasta nähdään, että kiertolaskennoissa toukokuun alkupuolella pareittain tavatut ovat enemmistönä, mutta loppupuolella yksittäin tavattuja on pareja enemmän. Kylminä keväinä pesinnät alkavat lisäksi hieman myöhemmin, usein myös jäidenlähtö on tällöin myöhäisempi.

Gavia 1 – Huhtikuu 2009

Yksinäisten ja hautovien osuus (%) kuikan reviirihavainnoista kiertolaskennoissa laskenta-ajankohdan ja toukokuun sääolojen mukaan (N = 830)

Parvittain tavatut on tulkittava pesimättömiksi, mutta tässäkin suhteessa kaikki tarjoaa yllätyksiä. Lähestyin kerran soustaen tunnettua kuikan pesimäsaarta, niemen takaa paljastui aivan rannassa neljän linnun parvi. Ajattelin että tällä paikalla ei tänä vuonna siis pesitä, mutta pian rannalta sukelsi veden vielä yksi lintu. Oli pakko käydä tarkistamassa tilanne ja kaksimunainen pesähän siellä oli, jonka edustalla muutaman metrin päässä hetkeä aikaisemmin neljän linnun parvi oleskeli kaikessa rauhassa.

Yhdellä kiertolaskennalla saatuja tuloksia ei liene ainakaan laajemmassa mitassa testattu pesiä etsimällä. Omat laskentani viime vuosina Pyhäjärven pohjoispäässä ovat antaneet tulokseksi vaihtelevasti 6-10 reviiriä, pesintöjä olen varmistanut enimmillään seitsemän ja maksimimääräksi olen arvioinut kahdeksan pesivää paria.

Pesien etsiminen vaatii moninkertaisen työn kiertolaskentaan verrattuna ja aina jää mahdollisuus että jokin pesä jää huomaamatta, näin etenkin säännöstellyillä järville tai muutoin huonoina pesimävuosina, jolloin pesintöjä tuhoutuu haudontavaiheessa paljon. Huonoina vuosina jopa yli 70 % pesinnöistä tuhoutuu haudontavaiheessa, parhaimpinakin vähintään 30 %. Näin ollen pesiä tuhoutuisi karkeasti 1-2 % päivässä taysaisella vauhdilla. Pesien etsintä aiheuttaa lisäksi häiriötä eikä tuo kannanarvioihin olennaista lisäarvoa.

Vuonna 2007 yritin testata 18.5. kiertolaskennalla saamaani arviota seuraamalla pienen alueen reviierejä heinäkuun puoliväliin saakka. Seurannan tulokset olen koontanut seuraavaan sivun taulukkoon.

Gavia 1 – Huhtikuu 2009

Reviiriseuranta Pohjois-Suonteella 18.5.-15.7.2007, merkinnät: ○ = aikuinen, ● = hautova, ■ = poikanen, -- = lintuja ei havaittu

	18.5.	21.5.	23.5.	24.5.	09.6.	16.6.	29.6.	15.7.	Kommentit
1	○○			○●		○○	○○		
2	○			○	○○	○○○	○○○○○○		Mahdollinen pesintä
3	○○	○○	○○	○○	○○	○●	--	--	Myöhäinen pesintä
4	--			--		○○■■	○○■■	○○■■	Löytyi vasta poikasvaiheessa
5	○	○●		○●	○●	○○■	○○■	○○	Poikanen katosi
6	○○	○○		○●	○●	○●	○○		Hautoi väh. 22 vrk.
7	○○			○●	○	○	○○	--	Hautoi ilm. väh. 22 vrk.
8	○		○●	○●		○○■■	○○■■	○○■■	
9	○○			○	○	○	○○		Tod. näk. pesintä, vanha poikuepaikka
10	○●			○●	○○■	○○■	○○■	○○■	
11	○●			○●	○	○○■■	○○■■	○○■■	
12	○			○●	○	○	○○■	○○■	
13	○	○		--	--	--	--		Ilm. yksinäinen joutilaslintu

Yhteensä 10 varmaa ja yksi todennäköinen pesintä

Alueen kaikki kiertolaskennat:

Pvm	Reviirit	Muut yksilöt
14.05.1988	6	0
16.05.1999	6	13
18.05.2007	12	8
25.05.2008	10	38

Kertalaskenta 18.5. antoi siis pariarvioksi 12 reviiriä, joista yksi oli mitä ilmeisimmin yksinäinen joutilaslintu. Yksi reviiri jäi puolestaan kokonaan huomaamatta, vaikka soudin paikan ohitse kaksikin kertaa ja se oli lisäksi vanhastaan tuttu poikuepaikka. Pesintöjä varmistui kaikkiaan 10, joista yksi pari aloitti haudonnan vasta 10.6. jälkeen tai löysin vasta uusintapesinnän. Yhden jätin tarkoituksella varmistamatta, koska pidin pesintää niin ilmeisenä (vanha poikuepaikka) ja varmistus oli mahdotonta ilman häiritsevää pesälle menoa. Kaikki hautovat linnut on nähty veneestä tai kaukoputkella jostain tähtyspisteestä, pesillä ei siis ole käyty eikä hautovia lintuja ajettu pesiltään.

Pesintöjen onnistumisen seurannan kannalta mielenkiintoisimpia ovat 16.6. tehdyt havainnot, jolloin poikueita oli viisi, lisäksi viisi (kaksi varmaa ja kolme todennäköistä) haudontavaiheessa olevaa pesintää. Näistä viidestä kuitenkin vain yksi onnistui saamaan poikasia. Arvelen, että juhannuksen tienoon lisääntyneellä häirinnällä oli vaikutusta myöhäisimpien pesintöjen epäonnistumiseen. 16.6. mennessä tuhoutui varmuudella vain yksi pesintä. Tämän otannan perusteella yksi kiertolaskenta antoi siis kohtalaisen luotettavan kuvan pesijöiden määrästä. Mukana saattoi olla hieman tuuriakin ja saatoin saada tällä kertaa keskimääräistä paremman tuloksen.

Selvästi keskimääräistä parempi oli kuitenkin pesintätulos, mikä toisaalta helpotti pesintöjen varmistamista. 11 pesivää paria sai siis kaikkiaan ainakin yhdeksän poikasta, joista kah-

deksan vähintään kolmen viikon ikäiseksi. Muut Pohjois-Suonteen n. 60 paria saivat heinäkuun puolivälin laskennan perusteella yhteensä vain neljä poikasta! Huonoille poikasvuosille onkin usein ollut tyypillistä, että poikueet kasaantuvat johonkin osaan järveä ja laajoilta alueilta poikueet puuttuvat kokonaan. Seuranta-aineistojen on siis oltava melko suuria, jotta niiden perusteella voi laajemmin arvioida pesimätulosta ja sen mahdollisia syitä.

Yhteenvetona voisi todeta, että yksi kiertolaskenta on tehokkuutensa vuoksi paras menetelmä pesivän kuikkakannan suuruuden seurantaan suurilla vesillä. Näin saadaan vähällä vaivalla mahdollisimman suuria aineistoja. Perämoottorin käyttö tuplaa laskentanopeuden soutuun tehtyihin laskentoihin verrattuna, moottoria apuna käyttäen karuja vesiä kiertää noin kuusi rantakilometriä tunnissa, siis reipasta kävelyvauhtia. Haittapuolena on lähinnä puolisukeltajasorsien jääminen hieman paitsioon. Vaikka moottori pyöriikin pienimillä mahdollisilla kierroksilla, jää etenkin taveja havaitsematta, koska kauempaa kuuluvat äänet hukkuvat moottorin äänen sekaan, myös etenemisnopeudella on luonnollisesti merkitystä vaikeimmin havaittavien lajien määriin.

Karuilla vesillä laskijan on tyytyminen yhteen laskentaan alueiden laajuuden vuoksi, joten varhaisimmat pesijät jäisivät muutenkin vähemmälle huomiolle. Kuikan kannalta paras ajankohta saattaisi Järvi-Suomen eteläosissa olla n. 10.-15.5., jolloin reviirit ovat jo vakiintuneet mutta haudonta ei ole mo-

nella parilla vielä alkanut. Pohjoiseen päin mentäessä ajan-kohta on luonnollisesti myöhäisempi. Pienten järvien kuikkakannan arvioinnin olisi hyvä perustua pysyviin reviiireihin, jotka voidaan todeta parilla käynnillä toukokuussa. Samoin olisi meneteltävä suurilla vesillä, jos seurataan pienemmän alueen pesimätulosta.

Poikaslaskennat

Poikaslaskentojen kannalta kuikka on niin ikään kiitollinen laji, isommat poikueet ovat hyvin nähtävillä ja poikueaika on pitkä. Laskenta-ajaksi sopii sekä heinä- että elokuu, mutta paras ajankohta on heinäkuun puolivälin jälkeen. Koska hyvä laskentasää on tärkeä olen tehnyt laskentoja jo kesä-heinäkuun vaihteessa jos sää on ollut suotuista. Joinakin vuosina olen tehnyt uusintalaskentoja heinäkuun lopulla tai elokuun alussa kuolleisuuden selvittämiseksi. Yleensä kuolleisuus on ollut n. 10 % heinäkuun aikana, mutta joinakin vuosina se voi olla joillakin järvillä merkittävästi suurempikin. Näin ollen heinäkuun alussa saadut poikasmäärät ovat olleet karkeasti arvioiden 80-110% prosenttia todellisesta lentopoikastuotoksesta, koska heinäkuun alussa pieniä poikasia on jäänyt huomamatta ja joitakin pesintöjä voi olla vielä haudontavaiheessa. Poikaskuolleisuus kompensoi tätä jonkin verran, mutta jos kuolleisuus on normaalia suurempi voi heinäkuun alun laskenta antaa joskus jopa pienen yliarvion. Enimmillään olen saanut heinäkuun ajan kuolleisuudeksi jopa n. 30 %.

Käyttökelpoisimpia ovat tietenkin poikaslaskennat sellaisilta alueilta, joiden pesivän kannan suuruus on arvioitu vähintään yhdellä laskennalla, mutta poikastuotosta voi saada karkean käsityksen myös ilman pesivän kannan laskentaa. Keskivertovuonna säännöstelemättömillä reittivesillä poikasia on noin 10 % aikuisten määrästä, huippuvuosina jopa yli 20 %, mutta huonoimpina vain muutamia prosentteja. Säännöstellyillä vesillä retkeilijä näkee ehkä vain yhden poikasen sataa aikuista kohden, joskus ei sitäkään. Havaintoja arvioitaessa on kuitenkin huomattava että pesimättömien osuus kannasta voi vaihdella vuosittain ja järvittäin.

Aamuisin ja iltaisin kuikkapoikueet usein oleskelevat rantavesissä ja etenkin varhain aamuisin emot lähtevät joskus kauemmas ruokailemaan ja jättävät poikueensa pitkäksikin aikaa omiin oloihinsa. Aikuisten laskenta puolestaan onnistuu selkävesillä parhaiten juuri aamun ja illan tunteina, jolloin lintujen sukeltelu on vähäistä. Päivällä valoisaan aikaan suures-takin parvesta saattaa olla vuorollaan vain muutama lintu yhtä aikaa pinnalla.

Hallituksen jäsenten esittely

Gavia-työryhmään kuuluvat: Kalevi Eklöf, Jukka Kauppinen, Lasse Kosonen, Pekka Lehtonen, Pertti Virta ja Jukka Virtanen

KE, LK JA PV vastaavat etupäässä kaakkuriasioista ja JK, PL ja JV etupäässä kuikkaan liittyvistä asioista. Ryhmien vetäjinä toimivat Kalevi Eklöf ja Pekka Lehtonen.

Kalevi Eklöf

Kalevi Eklöf, eläkkeellä oleva yrittäjä. Lintuharrastuksen aloitin jo 10-vuotiaana Hämeenlinnan lyseon Calypso –luontokerhossa. Viime vuosina aikaani on vienyt myös sukututkimusharrastus. Olen naimisissa ja minulla on kaksi aikuista lasta ja yksi lapsenlapsi, joka myös vie ukin aikaa.

Olen aloittanut lintujen rengastuksen vuonna 1964 professori Pertti Saurolan projektissa, jossa rengastin yli 10000 naurulokkia värirenkain. Olen ollut luomassa Kanta-Hämeeseen sadan pöllön-pöntön verkoston, joista rengastetuista pöllöistä ikäennätysluettelossa Suomen vanhin helmipöllö on 14v 11kk 8pv ja toiseksi vanhin viirupöllö on 21v 10kk 10pv.

Kaakkurien poikasten rengastuksen aloitin ensimmäisenä Suomessa 1976, samoin pesäsaarten rakentamisen systemaattisesti Kanta-Hämeeseen. Kaakkureista toiseksi vanhin rengaslöytö ja ainut poikasena rengastettu kaakkuri, oli 11v 10kk 18pv joka oli jäänyt kalaverkkoon.

Havaintoihini perustuvia julkaisuja:

- Eklöf K. 1981, Kaakkuri-Uhanalainen. Kanta-Hämeen Linnut 1981:41-44
- Eklöf K. ja Lokki .J.: Kaakkurin (Gavia stellata) pesinnän onnistumisesta Hämeessä. Kanta-Hämeen linnut 7 1983: 4-7
- Järvinen O. Miksi kaakkuri harvinaistuu ? Suomen luonto 1979: 38:118-122
- Raimo Pakarinen & Olli Järvinen Suomen nykyinen kaakkurikanta 1984 Lintumies N:o 2 46-54TV 1 Asia-

ohjelmat 1990 Kaakkuri menneisyyden lintu 1990 kesto 22`09

- Pertti Koskimies 2007 Luontosuomi pakina Kaakkurin vuosi
- Pertti Koskimies Turvaa kotirauha kaakkurille Erä-lehti 2008-5: 22-26
- Jari Valkama Kaakkureita kalaverkossa ja Öljyssä Rengastustoimiston tiedonanto
- <http://personal.inet.fi/koti/eklof/> Kaakkuri Gavia stellata pesälautan rakennus malli
- Eklöf K 2009 Kaakkuri Kanta-Hämeen linnut vuosi julkaisu
- LOM-hört 30 2009 7. Finländsk hemsida om lommar (s.4)“

Jukka Kauppinen

Oli kai kevätkesä 1955, kun pikkupoikana pääsin isäni ja naapurin vanhanisännän kanssa kalareissulle matalalle ja ruohostoiselle järvelle, jossa kahlaaminen oli suuri huvi. Matala vesi jatkui, vaikka kuinka syvälle olisi kahlannut. Kymmenen vuotta myöhemmin palasin tuolle järvelle ja sain kuulla yllättäen kesäkuista yötä valvoessani kaakkurin ikuisesti muistiin painunutta huutoa. Samana vuonna, 1965, alkoivat vesilintulaskentani, aluksi rehevillä järvillä. Sittemmin kiertolaskennat jatkuivat karuille vesille, joiden kuikkiin olin tutustunut lapsuudessa.

Vuotuiset vesilintulaskentani ovat jatkuneet Pohjois-Savossa

vuosikymmeniä, tavoitteena on ollut populaatioiden ja -yhteisöjen seuranta. Tutkimus on tuottanut muun muassa linnustoon perustuvan järviyyppijaottelun, jossa kuikalla on erityinen luonnehtijalajin asema. Lisäksi olen selvittänyt yksityiskohtaisin inventoinnein yhteistyössä luonnonharrastajien kanssa maakunnan kuikkatilannetta (1980-luvulla) ja joutsenkantaa (1970-luvulta alkaen). Olen koonnut julkaisujen, esitelmien, luentojen ja muiden esitysten muotoon luontoon liittyvää kansanperinnettä ja -tietoa. Luontoharrastuksista mainittakoon vielä kauan sitten alkanut pönttö- ja pökkelypuuhailu.

Olen syntynyt ja asun edelleen Savossa, Suonenjoella. Vaimoni Liisa on ollut lukuisten järvi- ja vesilintujen väsymätön soutaja ja tarkkailija, samoin jo aikuistuneet poikani Pyry ja Touko.

Jukka Virtanen

Ensimmäiset lintuhavaintoni kirjasin muistiin koulupoikana vuonna 1973 kun rakenteilla olleen kesämökkimme pihaan ilmestyi kuhankeittäjä Saarijärven Pyhäjärvellä. Ensimmäiset lokki- ja vesilintuinventoinnit tein vuonna 1984 ja sen jälkeen lintuharrastukseni onkin huomattavalta osalta keskittynyt tähän aihepiiriin.

Pesivän kannan laskentojen lisäksi myös poikastuoton seuranta on kuulunut jokakesäiseen ohjelmaan 1980-luvulta alkaen. Tarkimmin olen seurannut kolmen kirkasvetisen järven, Pyhäjärven (Saarijärvi, Äänekoski), Pohjois-Suonteen (Joutsa) se-

kä Jääsjärven (Hartola, Joutsa) lintukantoja ja pesimätulosta.

Muita kiinnostukseni kohteita ovat mm. yölaulajat ja tikat. Kamera ja teleobjektiivi ovat veneretkilläni aina mukana ja digi-aikana jotain saalistakin on kertynyt, vaikka kuvaukseni onkin etupäässä dokumentoivaa.

Lasse Kosonen

Olen 56-vuotias fil. kand, kasvitieteilijä. Urani alkoi kylläkin lintuharrastajana jo 7-vuotiaana, mutta sitten kiinnostuin muistakin eliöryhmistä kuten kasveista ja lopulta sienistä, jota pidän varsinaisena pääharrastuksena. Synnyin Tampereella, mutta siirryin Kangasalan kautta Nokialle, joka onkin tunnettu kaakkurikunta, Natura-alueeksi nimettyine kaakkurijärvineen. Innostus kaakkuriin taisi silti olla sattuman kauppaa, joka tapauksessa kirjoitin niistä ensimmäisen juttuni 1980-luvun puolivälissä. Sen jälkeen olen kirjoittanut lukuisia juttuja kaakkurista lähinnä paikallislehtemme Lintuviestiin. Pirkanmaan kaakkurikanta onkin varsin vahva, ja niiden seuranta jatkuu vaihtelevalla tehokkuudella. Muita kiinnostuksen kohteita lintumaailmassa on ollut katoilla pesivät lokkilinnut ja Pirkanmaan linnusto-kirjan historiaosuuden kirjoittaminen. Muita harrastuksia puutarhanhoito, valokuvaus ja kuten sanottu sienet, josta osoituksena ovat kuusi julkaistua sienikirjaa ja osallistuminen viiden sienikirjan käännöksiin. Useita kirjoja on edelleen tekeillä ja mielessä.

Pekka Lehtonen

Olen alun perin kotoisin Helsingistä, mutta jo pitkään asunut Espoossa. Isäni Leo Lehtonen (1916-2002) oli lähes ammattilainen ornitologi ja vei meitä lapsia luontoon; muistan kuinka naurulokit kakkivat päälleni Viikissä kun olin 5-vuotias. Kiinnostuin linnuista vasta 15-vuotiaana kun sain isäni vanhan Exakta-järjestelmäkameran. Siitä alkoi aina vain tiiviimpänä jatkunut lintuharrastus, mutta aluksi linnut kiinnostivat ainoastaan kameran läpi katsottuna. Olen osallistunut säännöllisiin lintulaskentoihin Tammisaaren saaristossa 12 v ajan, talviruokkinut työryhmässä kotkia 10 v ajan. Tornien taistoon olen osallistunut vuosittain Inkoon Kopparnäsin tornissa.

Kuikista innostuin jo pikkupoikana, sillä isäni tutki kuikkia mökkijärvellämme pitkään ja tarkkaan vuosina 1964-2002. Hän väitteli kuikan biologiasta 1970. Innostus on vain kasvanut kun olen lukenut hänen tarkat havaintopäiväkirjansa ja vaikka olin isän mukana "apupoikana" lukemattomat kerrat kuikkahavaintoja tekemässä niin varsinainen oma tutkimus alkoi vasta jokunen vuosi sitten. Olen käynyt luennoimassa kuikan ekologiasta ja käyttäytymisestä lintuseuroissa 2006-2009 ja seuraava esitykseni kuikasta on Liminganlahden luontokuvatapahtumassa 25.4. Valokuvanäyttelyni "Kuikkajärvi" kiersi Suomea 2007-2008 ja kävi Kyproksessakin. Luonto ja eritoten linnut ovat myös perheeni (vaimo Eeva ja 26-,23-, ja 15 -vuotiaat lapset) yhteinen harrastus.